

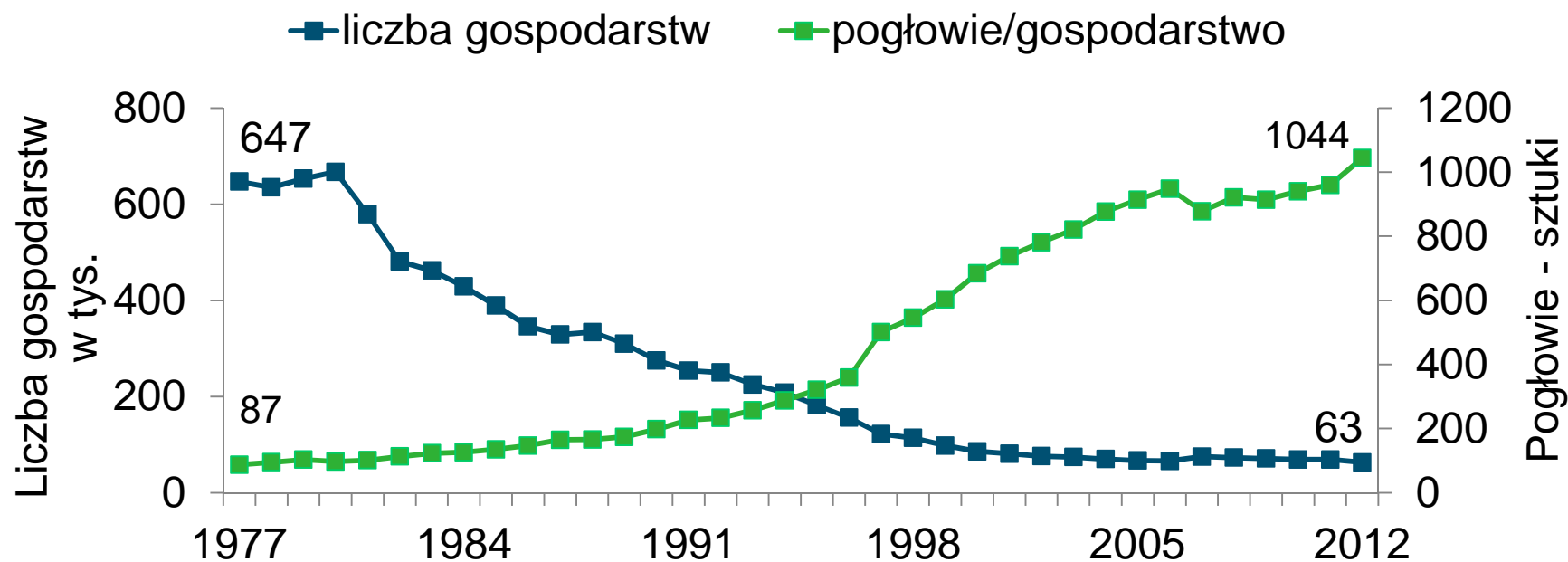

Chów świń w gospodarstwach industrialnych i konwencjonalnych

Dr Danuta Zawadzka
IERiGŻ - PIB
ul. Świętokrzyska 20
e-mail: Danuta.Zawadzka@ierigz.waw.pl

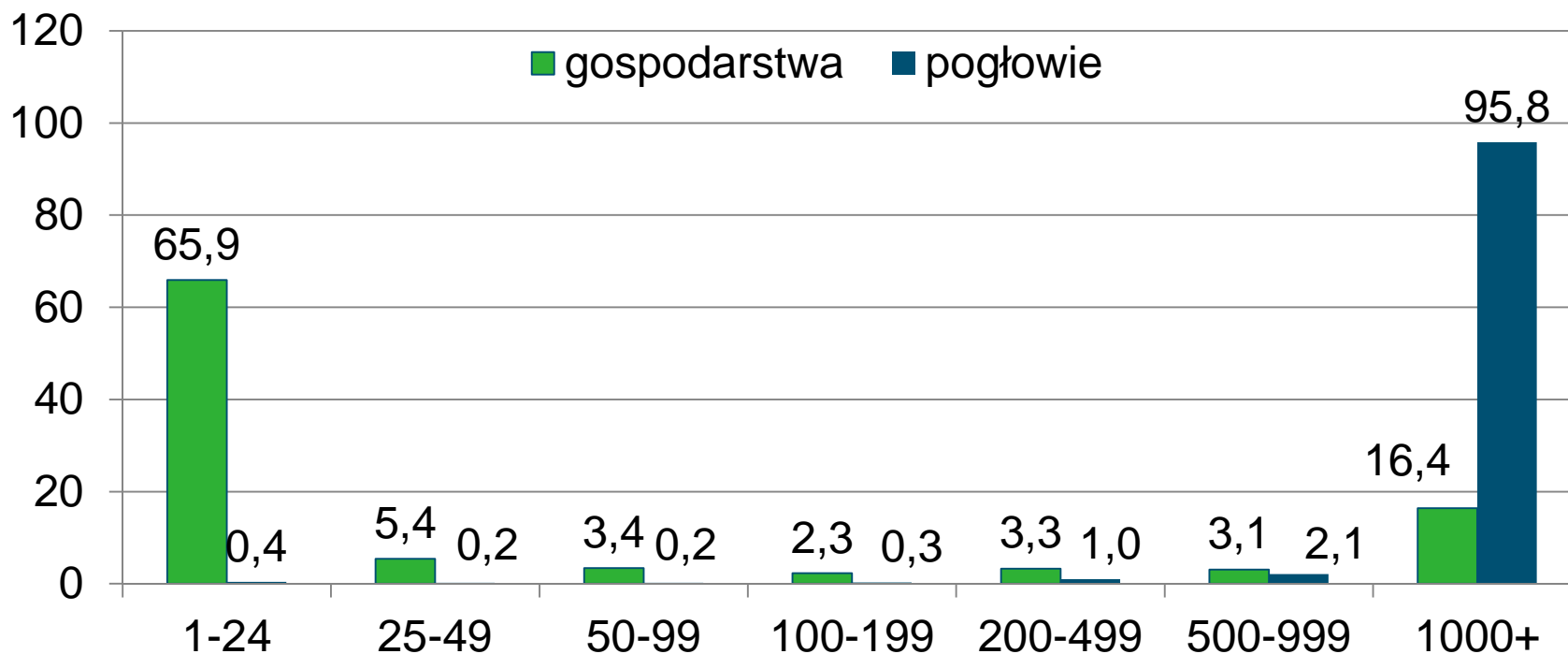
USA: Liczba gospodarstw posiadających trzodę oraz pogłowie przypadające na 1 gospodarstwo

- W latach 1977-2012 (35 lat) w Stanach Zjednoczonych liczba gospodarstw posiadających trzodę zmniejszyła się o 90% (z 647 tys. do 63 tys., tj. o 584 tys.). Rocznie z chowu trzody rezygnowało średnio ok. 17 tys. gospodarstw.
- W latach 1977-2012 (35 lat) w Stanach Zjednoczonych liczba świń przypadających na 1 gospodarstwo wzrosła ponad dziesięciokrotnie. Rocznie średnia skala chowu zwiększała się o 25 tys. sztuk.

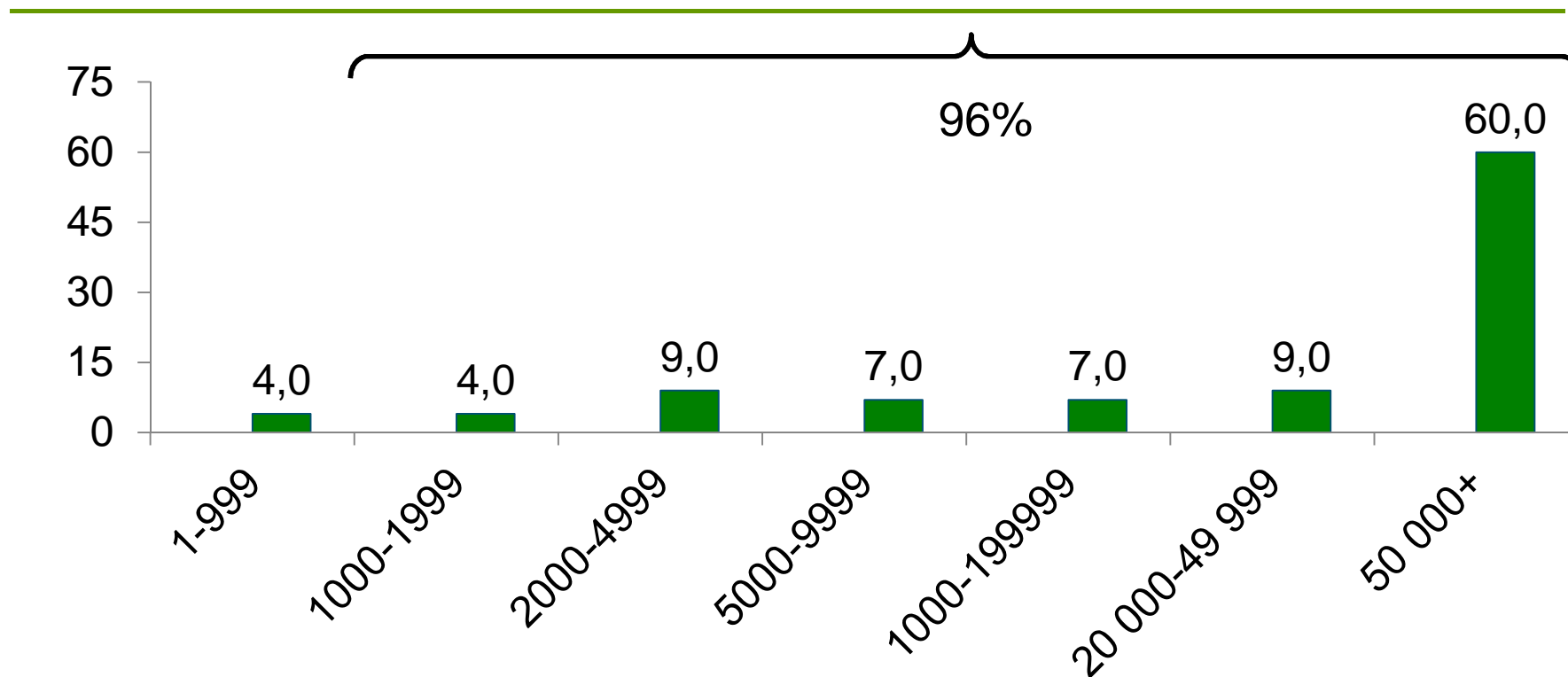
USA: Struktura gospodarstw posiadających trzodę oraz pogłowia trzody, wg skali chowu (w %, w 2012 r.)

- Koncentracja chowu dokonana się głównie w wyniku ubytku średnich, a nawet relatywnie dużych gospodarstw
- Wzrost liczby gospodarstw nastąpił w gospodarstwach o skali chowu 2000 i więcej sztuk.

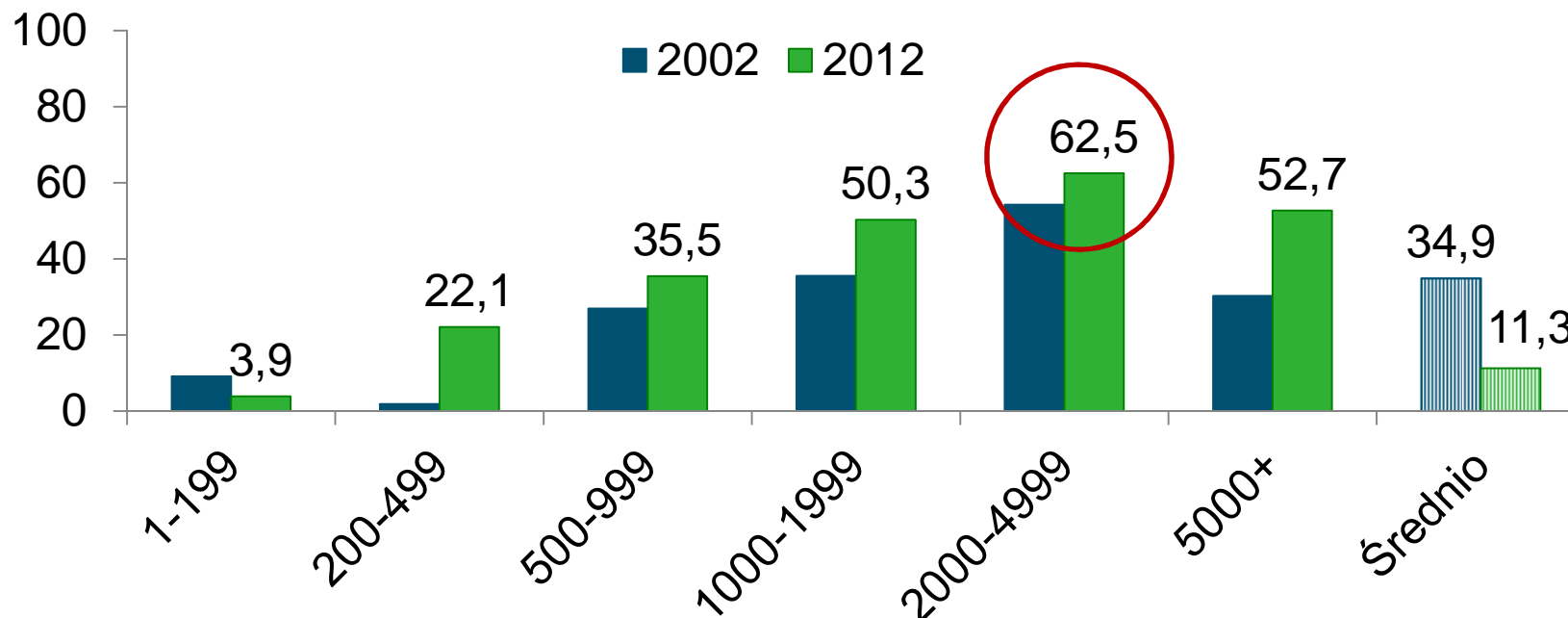
USA: Struktura pogłowia trzody, wg skali chowu (w %, w 2012 r.)

□ W gospodarstwach o skali chowu do 1 tys. sztuk znajdowało się tylko 4% pogłowia świń, a w gospodarstwach o skali powyżej 1000 sztuk – 96% pogłowia, w tym w gospodarstwach o skali większej niż 50 000 sztuk – 60% pogłowia.

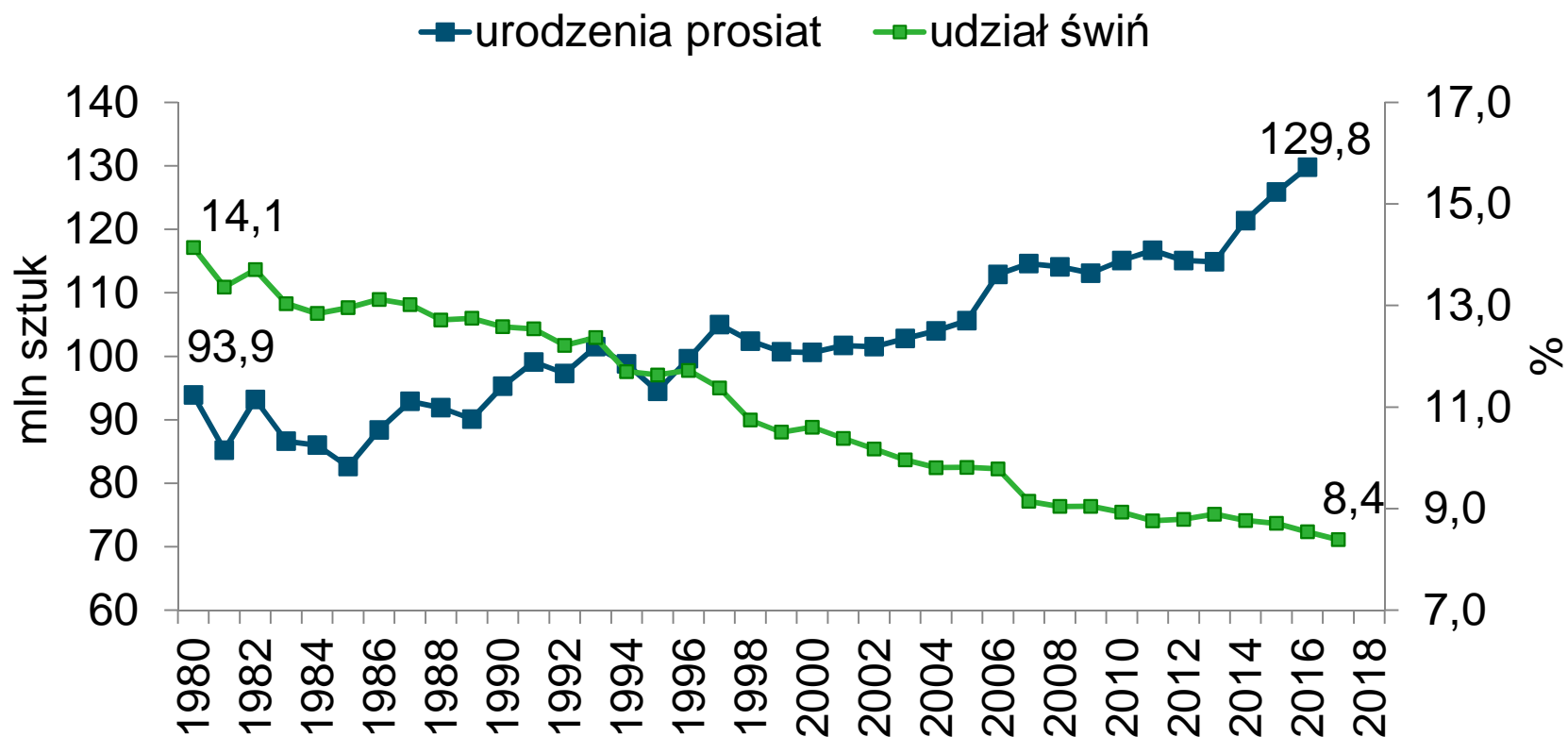
USA: Liczba gospodarstw objętych chowem kontraktowym w % ogólnej liczby gospodarstw posiadających trzodę (wg skali chowu)

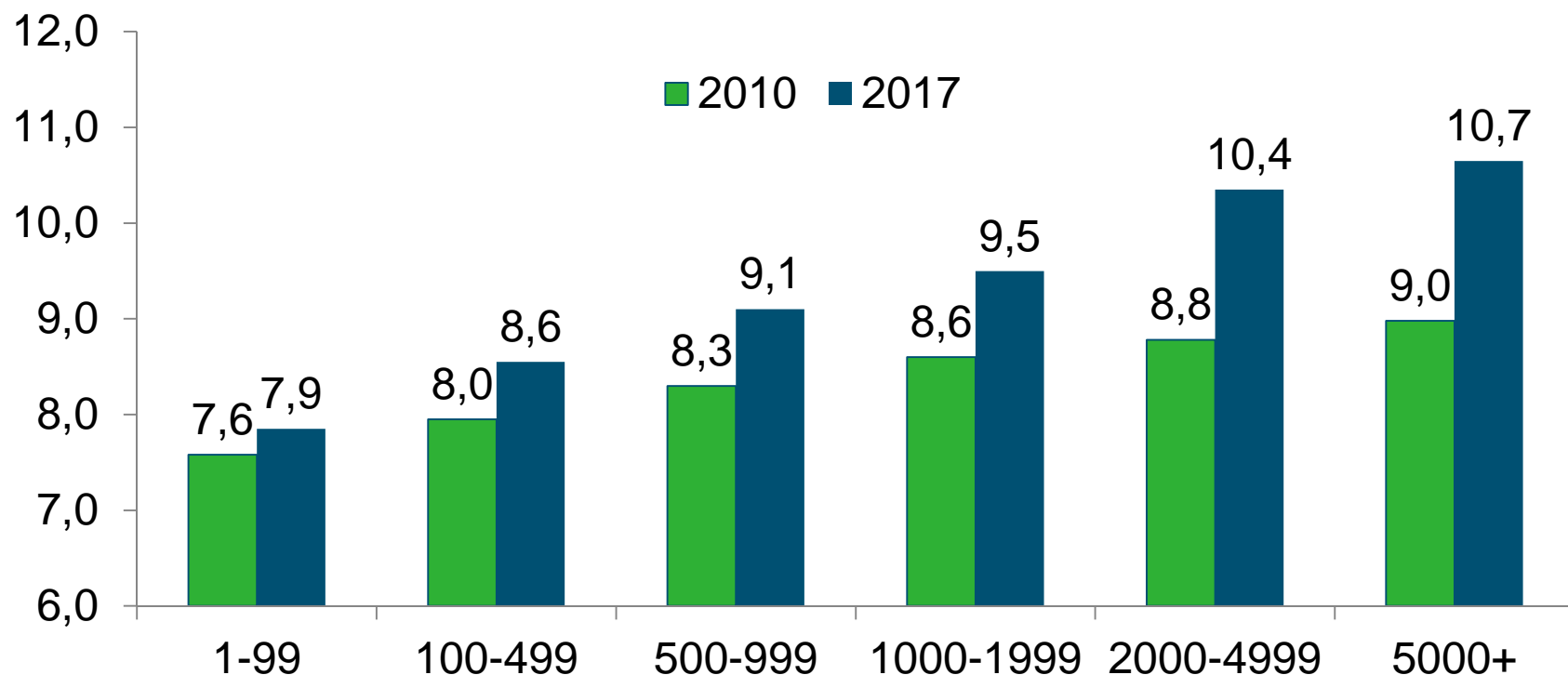
- ❑ W latach 2002-2012 zmniejszył się udział gospodarstw z chowem kontraktowym w gospodarstwach najmniejszych (do 199 sztuk pogłowia).
- ❑ W ciągu 10 lat największy wzrost tego chowu nastąpił w gospodarstwach o skali chowu 5000 i więcej oraz 1000-1999 sztuk.
- ❑ Największy udział chowu kontraktowego występuje w gospodarstwach o skali chowu 2000-4999 sztuk.

USA: Udział świń przeznaczonych do dalszego chowu w ogólnym pogłowie trzody oraz urodzenia prosiąt

USA: Urodzenia prosiąt przypadające na 1 maciorę, w tys. sztuk (wg skali chowu)

W gospodarstwach o skali chowu 5000 sztuk i więcej urodzenia prosiąt przypadające na 1 maciorę wzrosły o 19%, a w gospodarstwach o skali chowu 1-99 sztuk o 4%.

Przeciętne koszty produkcji w euro przypadające na 1 kg tucznika (waga poubojowa)

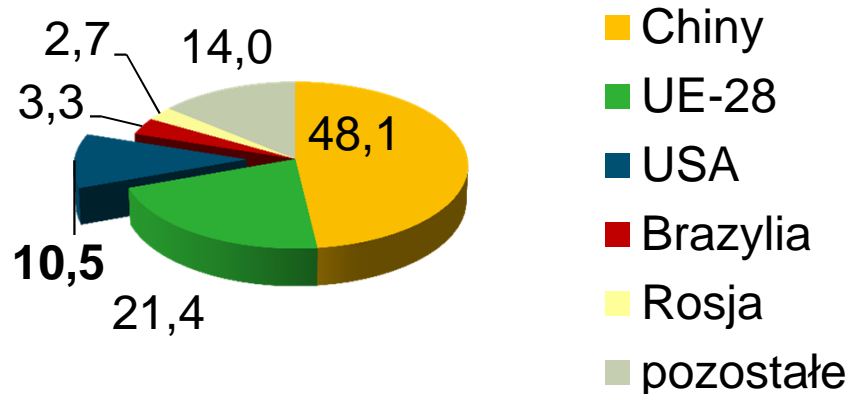
Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
USA	1,33	1,22	1,02	1,10	1,05	0,98
Brazylia (MT)	1,17	1,13	1,05	0,96	1,11	1,05
Brazylia (SC)	1,46	1,33	1,29	1,19	1,42	1,39
Kanada	1,46	1,42	1,22	1,27	1,24	-
EU	1,84	1,85	1,68	1,64	1,56	1,55

- ❑ Brazylia MT – brazylijski stan Mato Grosso. Jego udział w brazylijskiej produkcji wieprzowiny wynosi 8%, a w eksporcie 4% (2015 r.).
- ❑ Brazylia SC – brazylijskie stan Santa Carolina. Jego udział w brazylijskiej produkcji Wieprzowiny wynosi 26%, a w eksporcie 35%.

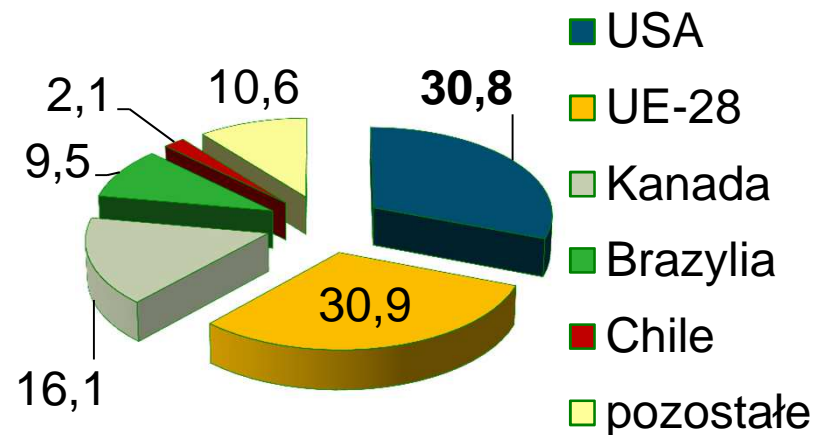

Struktura światowej produkcji i eksportu wieprzowiny, według krajów, w 2017 r.

Produkcja

Eksport

- Produkcja wieprzowiny USA stanowi 11% produkcji światowej (2018 r.).
- Eksport z USA stanowi 31% światowego eksportu (2018 r.) i 23% produkcji wieprzowiny w USA.

Krytyka chowu industrialnego (Prof. J. Ikerd)

- ❑ Możliwość utraty dostępu do rynku przez rolników niezależnych. Gigantyczne korporacje zmierzają w kierunku pełnej integracji pionowej.
- ❑ Produkcja przemysłowa przynosi korzyści korporacji, a nie konsumentom. W latach 2008-2014 ceny detaliczne wieprzowiny wzrosły o 24%, wołowiny o 22%, a drobiu o 12%.
- ❑ Produkcja przemysłowa niszczy zasoby społeczności wiejskiej. Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych itd.
- ❑ Problemy z zapachami nie są jedynie uciążliwością dla ludzi mieszkających w pobliżu. Mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi mieszkających nawet w odległości kilku czy kilkunastu kilometrów od zakładu.
- ❑ Dziela, a nie łączą społeczności lokalne.

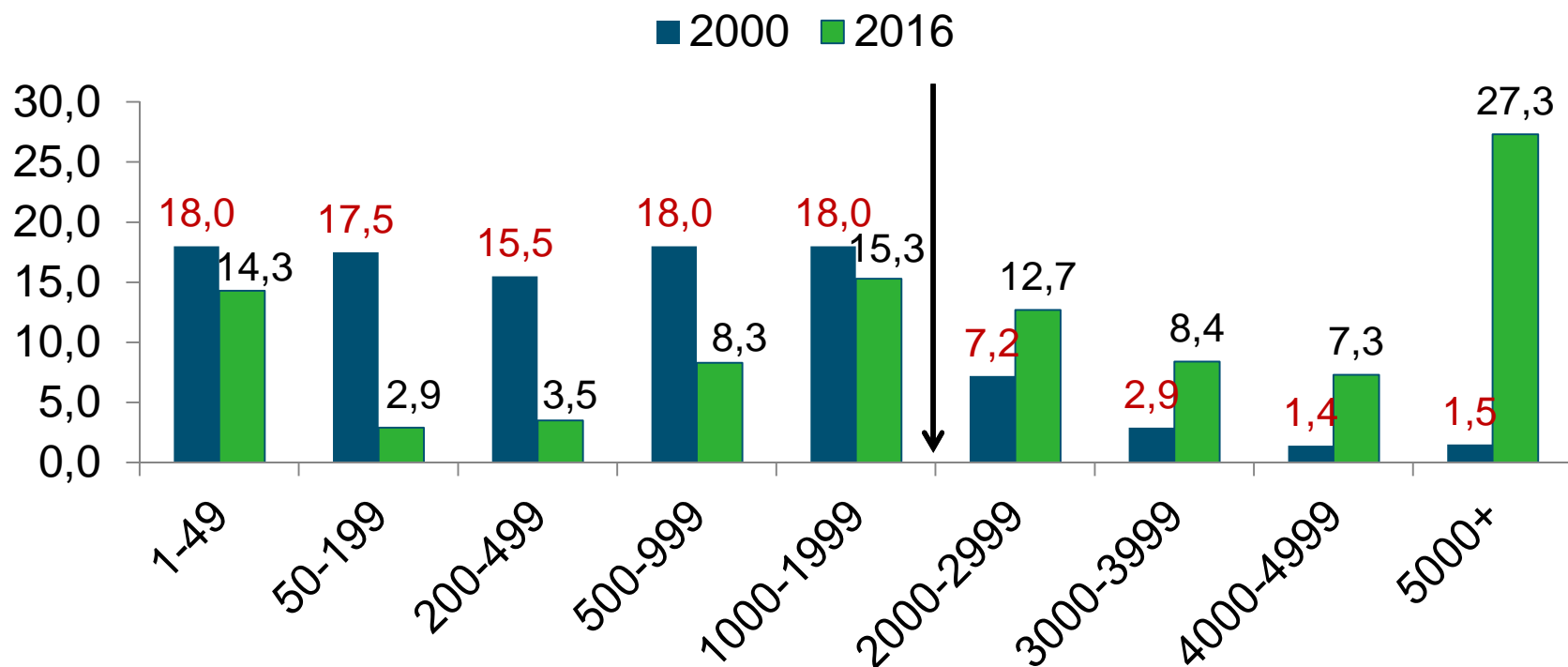
Natężenie chowu trzody w Danii i w Niemczech

Kraje	1995			2016 lub 2017		
	Liczba gospodarstw (tys.)	Pogłowie trzody (tys. szt.)	Pogłowie trzody/ 1 gosp. (sztuki)	Liczba gospodarstw (tys.)	Pogłowie Trzody (tys. szt.)	Pogłowie trzody/ 1 gosp. (sztuki)
Dania	21	11 084	518	3	12 832	3 728
Niemcy	239	24 674	103	23,5	27 578	1 174

□ W latach 1995-2016 liczba gospodarstw w Danii zmniejszyła się o 86%, a w Niemczech o 90%.

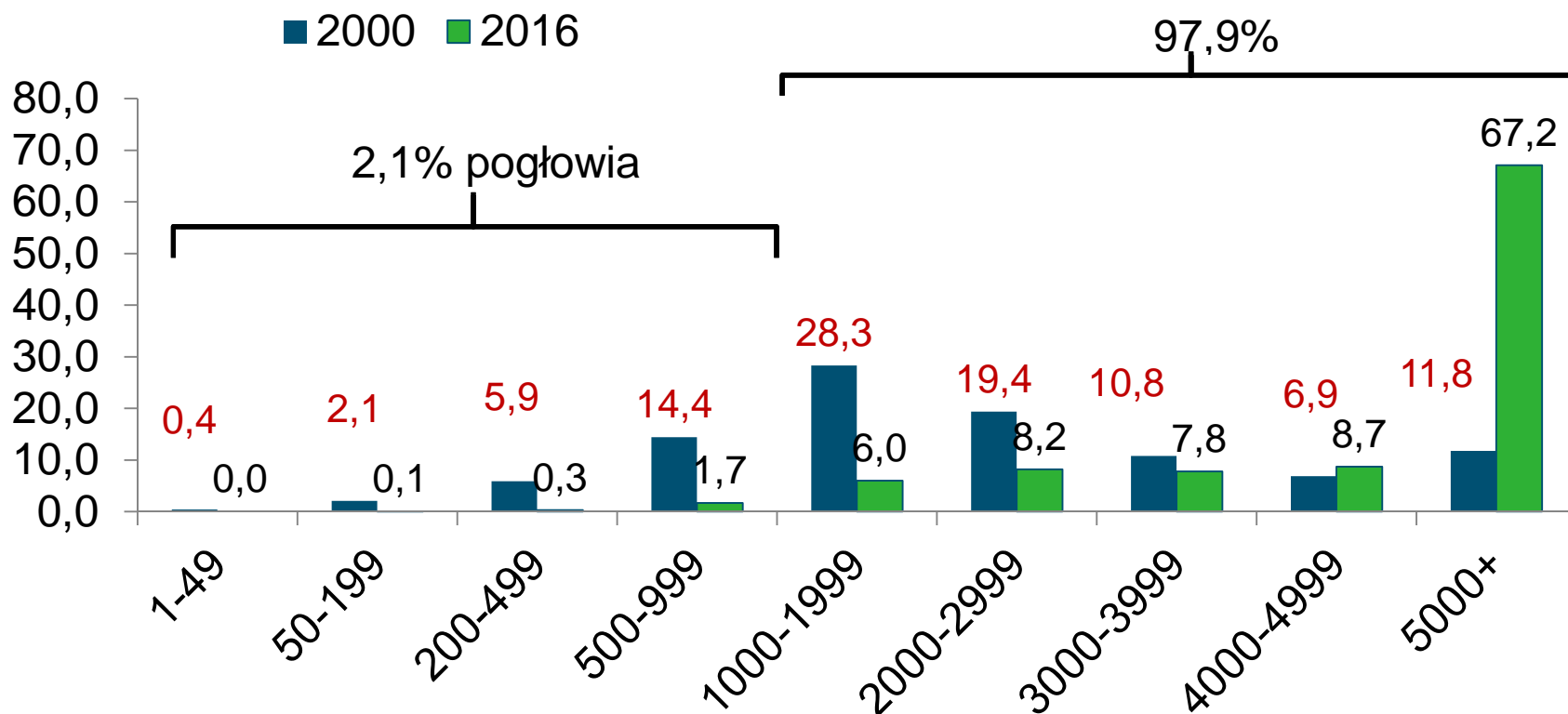
Dania: Struktura gospodarstw posiadających trzodę wg skali chowu (%)

- Spadek liczby gospodarstw dotyczył grupy od 1 do 1999 sztuk.
 W 2016 r. gospodarstwa o skali chowu od 1 do 1999 tys. sztuk. stanowiły 44%, podczas gdy w 2000 r. – 87%.
- W 2016 r. gospodarstwa o skali chowu powyżej 2000 szt. stanowiły 56% (2000 r.-13%)

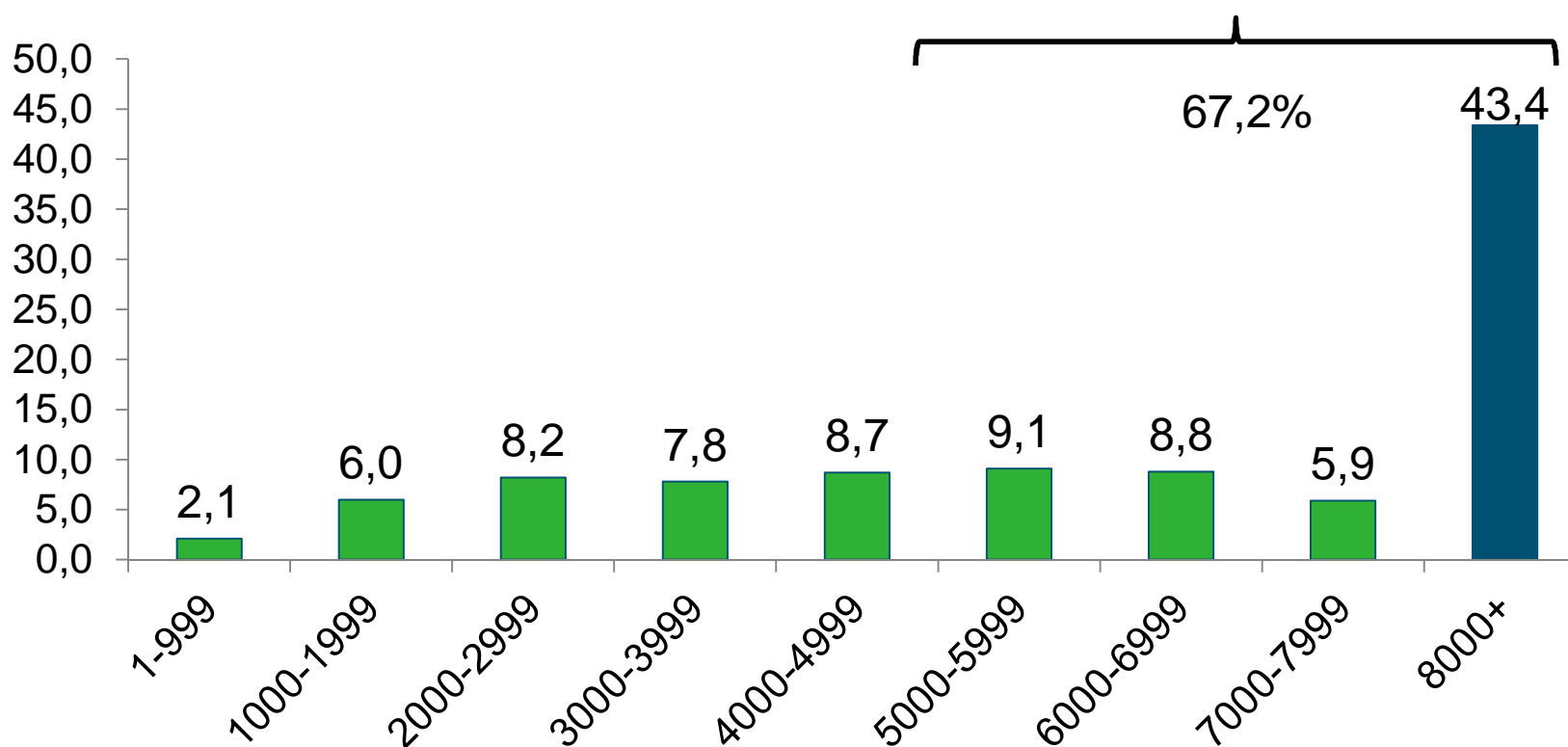
Dania: Struktura pogłowia trzody w gospodarstwach posiadających trzodę, według skali chowu (%)

W gospodarstwach do 999 sztuk znajdowało się 2% pogłowia, a w gospodarstwach posiadających więcej niż 1000 sztuk 98% pogłowia, w tym 67% w gospodarstwach o skali chowu większej niż 5000 sztuk.

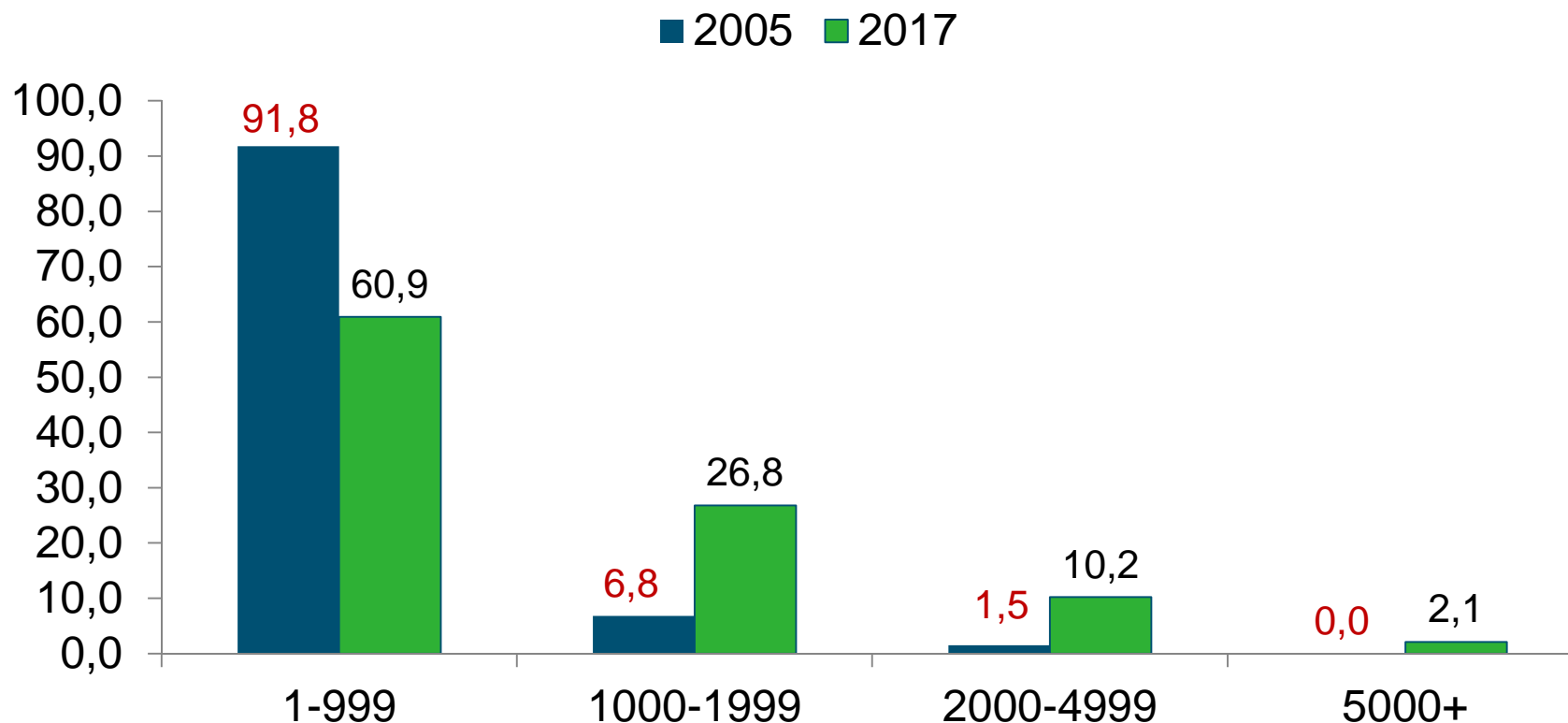
Dania: Struktura pogłowia trzody w gospodarstwach posiadających trzodę, według skali chowu w 2016 r. (%)

□ W gospodarstwach o skali chowu większej niż 5000 sztuk w 2016 r. było 67,2% pogłowia trzody, w tym 43% w gospodarstwach posiadających ponad 8000 sztuk.

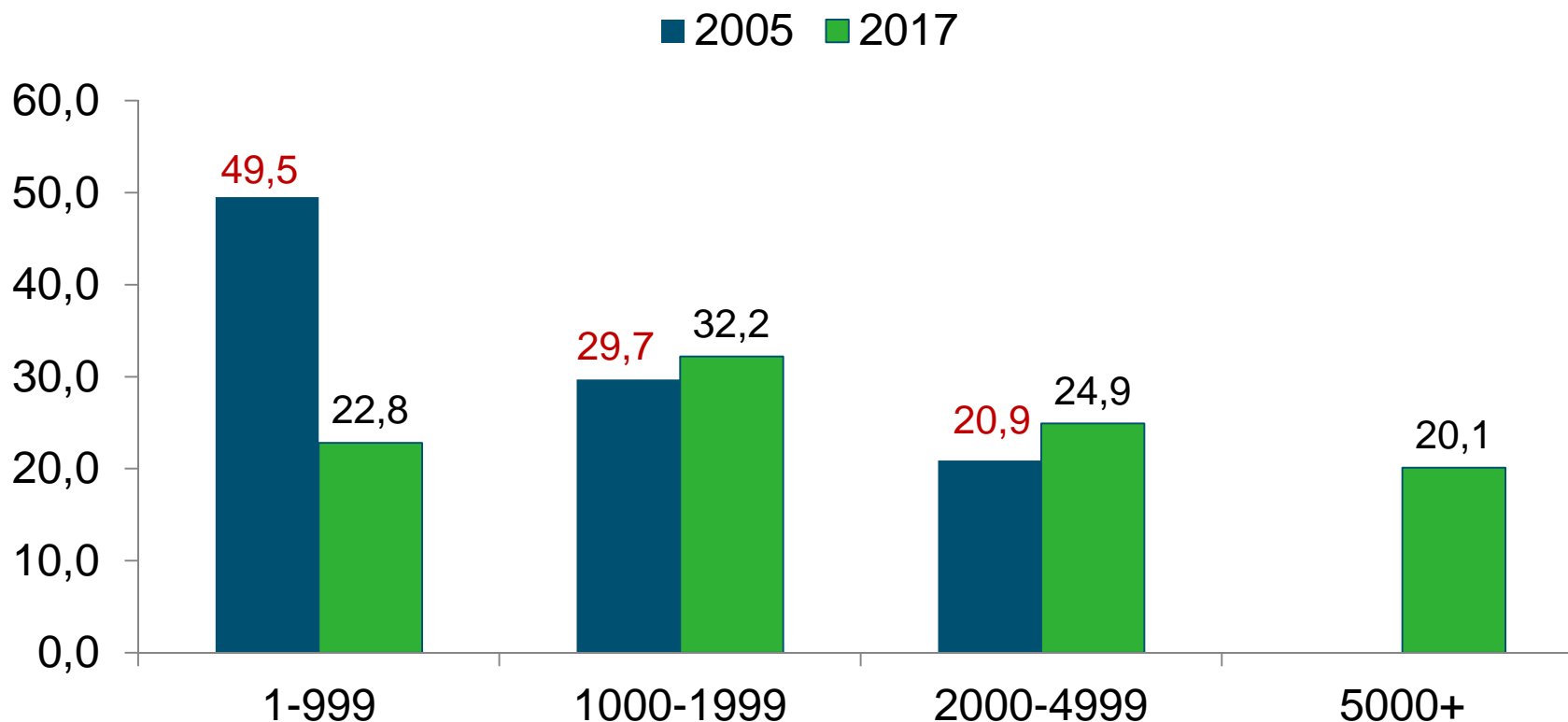
Niemcy: Struktura gospodarstw posiadających trzodę, według skali chowu (w %)

- W 2017 r. gospodarstwa o skali chowu do 999 stanowiły 61% gospodarstw
- Gospodarstwa o skali chowu większej niż 1000 sztuk – 39%, w tym gospodarstwa o skali większej niż 5000 sztuk - 2%

Niemcy: Pogłowie trzody w gospodarstwach posiadających trzodę, wg skali chowu (w %)

- W gospodarstwach o skali chowu do 1000 sztuk w 2017 r. znajdowało się 23% pogłowia
- W gospodarstwach o skali chowu większej niż 1000 sztuk znajdowało się 77% pogłowia, w tym 20% o skali większej niż 5000 sztuk

Przeciętne koszty produkcji w euro przypadające na 1 kg tuczniaka (waga poubojowa)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
UE	1,84	1,85	1,68	1,64	1,56	1,55
Dania	1,69	1,69	1,53	1,49	1,41	1,35
Niemcy	1,84	1,84	1,65	1,58	1,53	1,56
Hiszpania	1,65	1,64	1,49	1,46	1,38	1,37
Holandia	1,67	1,77	1,64	1,62	1,57	1,55

- ❑ W 2017 r. ceny produkcji tuczniaka były w Danii o 13% niższe niż średnie ceny w UE, podobnie jak w Hiszpanii.
- ❑ Ceny w Niemczech i w Holandii były zbliżone do średnich cen w UE.

Produkcja wieprzowiny w UE-28, w mln ton

Kraje	2017	2018	2019	<u>2018</u> 2017	<u>2019</u> 2018
UE-28 ^{a)}	23 655	24 015	23 768	101,5	99,0
Niemcy	5 462	5 538	5 590	101,4	100,9
Hiszpania	4 249	4 344	.	102,2	.
Francja	2 117	2 147	.	101,4	.
Polska ^{b)}	1 894	1 950	1 910	103,0	98,0
Dania	1 546	1 602	1 670	103,6	104,2

a) Prognoza KE

b) Prognoza IERIGŹ-PIB

□ W 2017 r. produkcja trzody w Niemczech stanowiła 23% produkcji w UE-28, w Hiszpanii 18%, w Danii 7%, a w Polsce 8%.

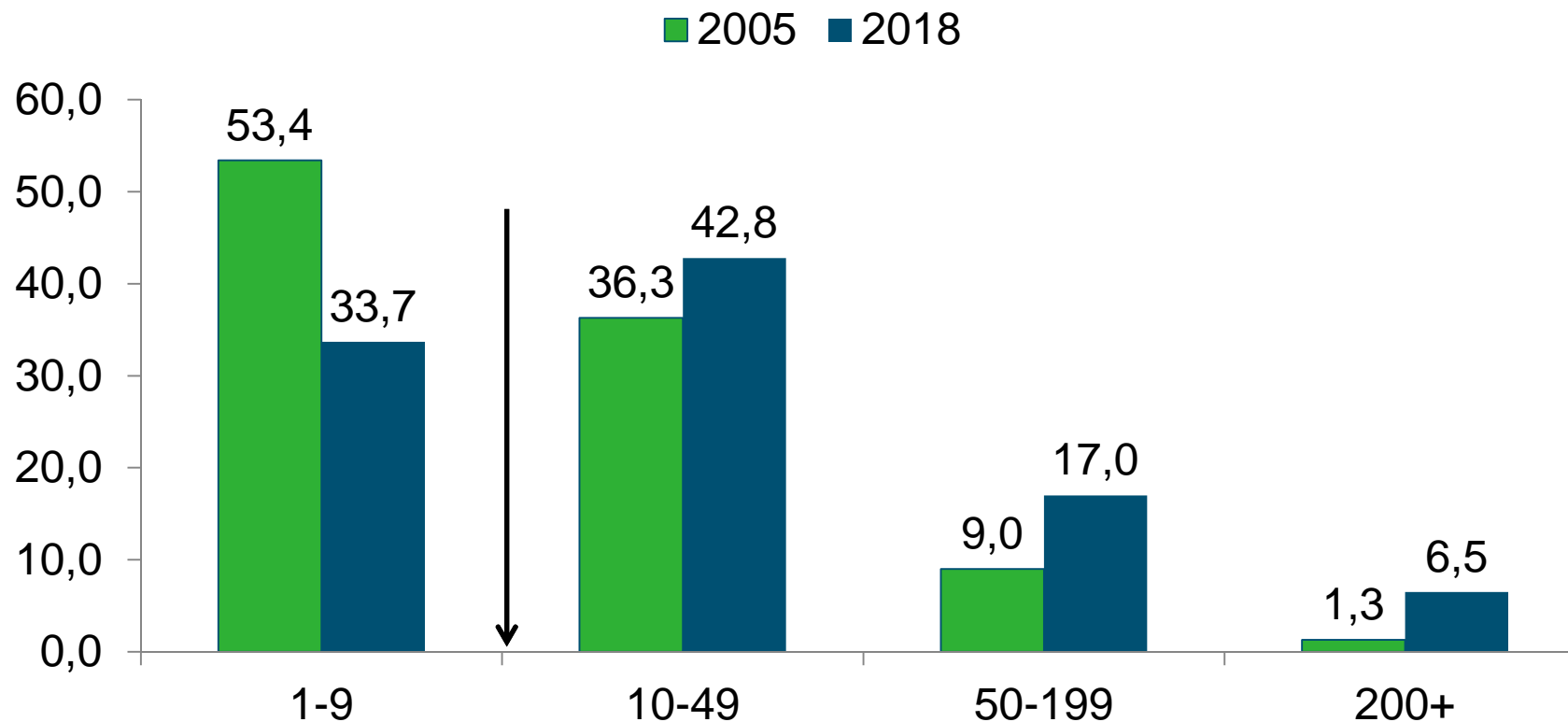
Eksport żywca, mięsa i podrobów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich, w tys. ton wagi poubojowej

Kraje	2017	%	I-VIII 2017	I-VIII 2018	$\frac{\text{I-VIII 2018}}{\text{I-VIII 2017}}$
Ogółem	3 819,3	100,0	2 540,0	2 564,4	101,0
Niemcy	872,8	22,9	550,2	569,5	103,5
Hiszpania	775,8	20,3	520,0	570,9	109,8
Dania	569,9	14,9	391,1	382,3	97,7
Holandia	427,5	11,2	302,3	303,9	100,5
Polska	251,1	6,6	156,2	162,9	104,3

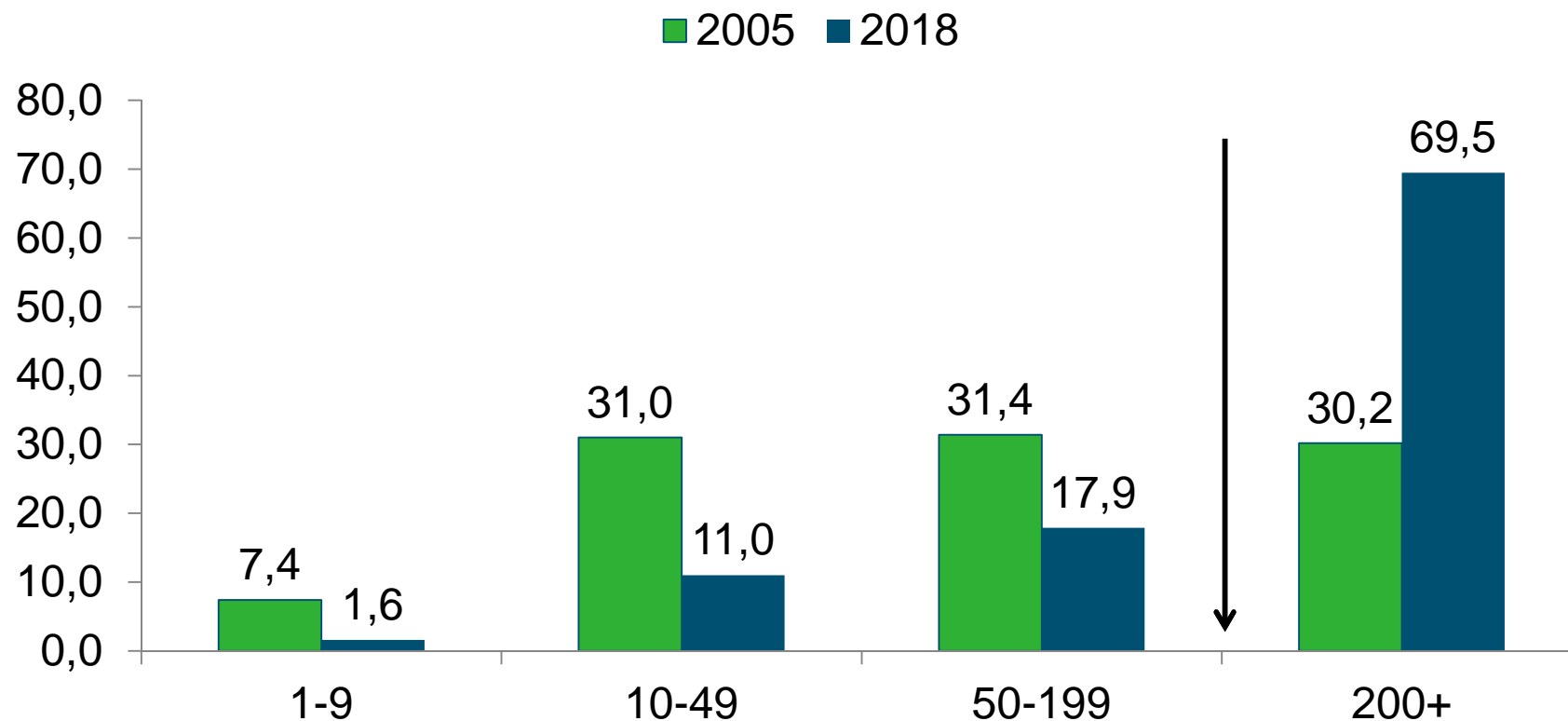
- W 2017 r. eksport produktów wieprzowych do krajów trzecich z Niemiec stanowił 23% eksportu unijnego, z Danii 14%, a z Polski prawie 7%.

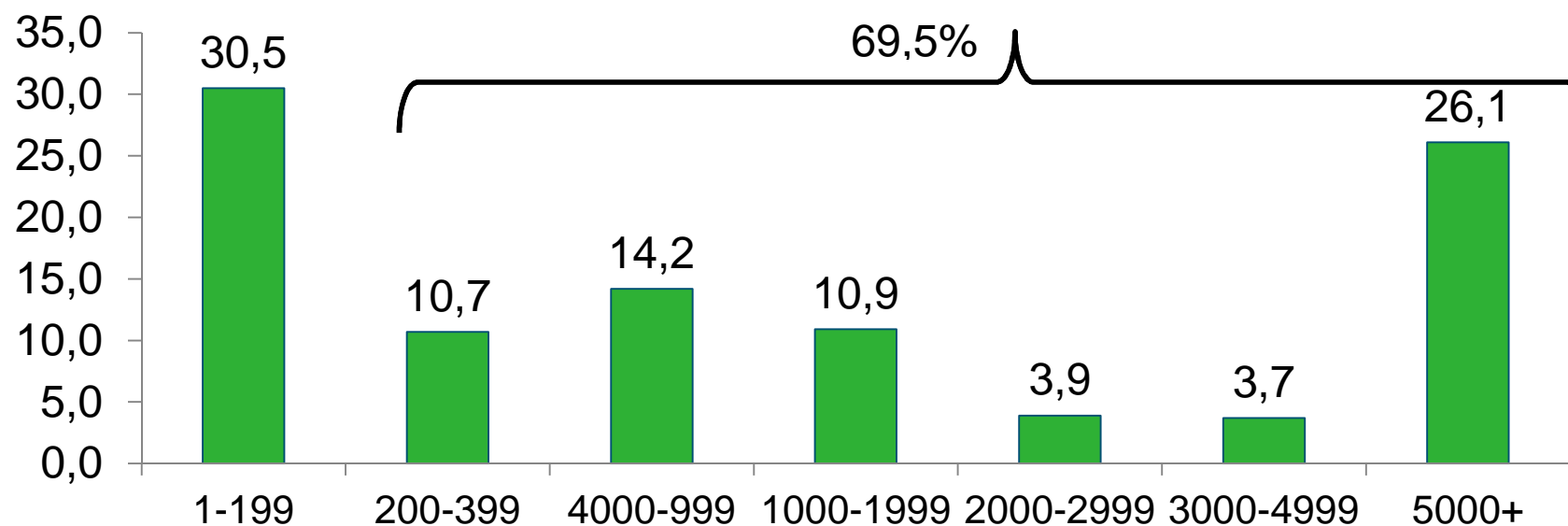
Polska: Struktura gospodarstw posiadających trzodę (%)

Polska: Struktura pogłowia trzody według skali chowu (%)

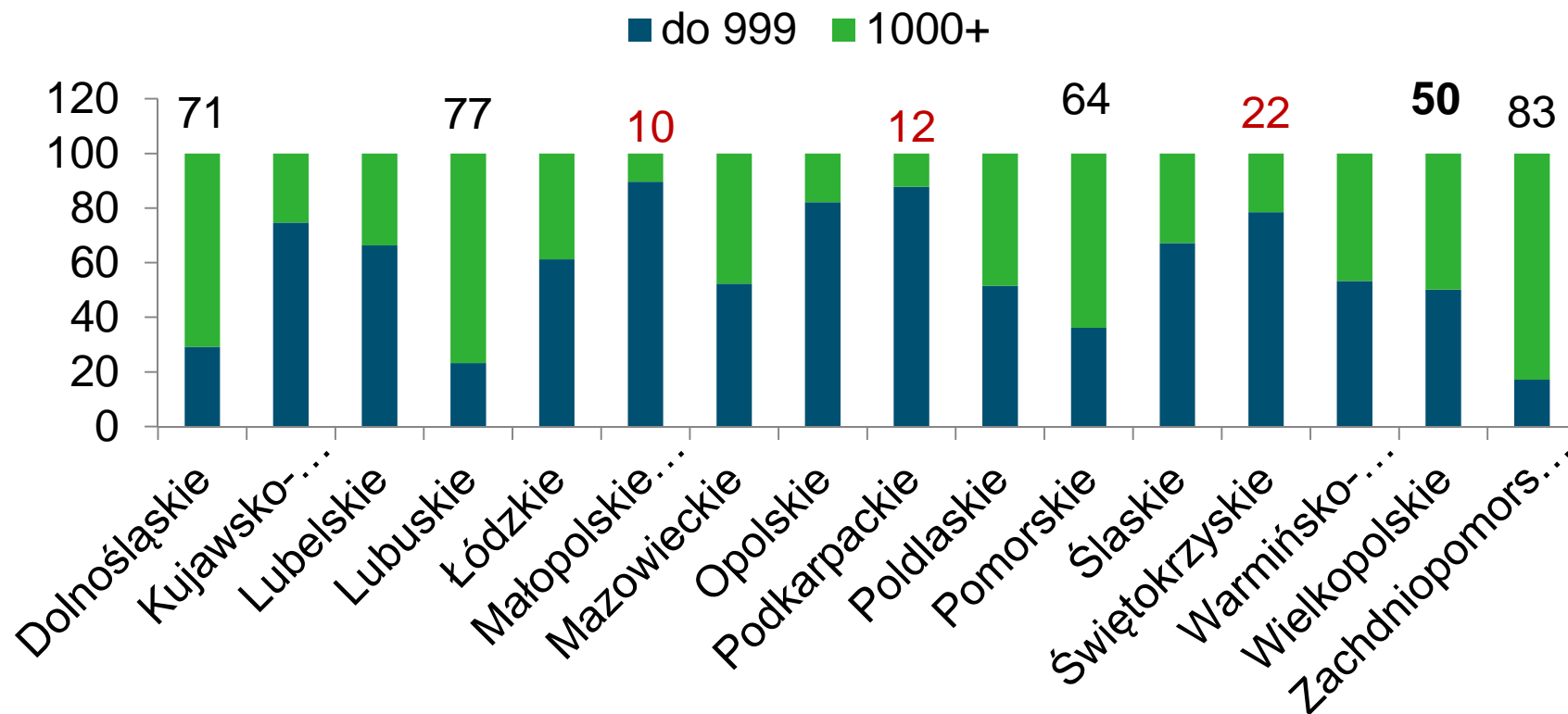
Polska: Struktura pogłowia trzody wg skali chowu, w 2018 r.

- ❑ W 2018 r. 55% pogłowia znajdowało się w gospodarstwach o skali od 1 do 999 sztuk, a pozostałe 45% w gospodarstwach o skali chowu powyżej 1000 sztuk, w tym 26% w gospodarstwach posiadających więcej niż 5000 sztuk.
- ❑ W 2016 r. w gospodarstwach o skali chowu 5000+ było 24% pogłowia

Udział pogłowia w stadach większych niż 1000 sztuk w poszczególnych województwach.

Największy odsetek świń utrzymywanych w stadach większych niż 1000 szt. Znajduje się w woj.: zachodnich i północnych.

W woj. południowych i środkowych odsetek ten jest relatywnie mały.

Struktura pogłowia i gospodarstw posiadających trzodę w Polsce, Niemczech i Danii (%)

Pogłowie trzody	Polska (2018)	Niemcy (2017)	Dania (2016)
Do 999 sztuk	55,4	22,8	2,5
1000-1999	10,9	32,2	6,6
2000-4999	7,6	24,9	27,3
5000+	26,1	20,1	63,6
Gospodarstwa			
Do 999 sztuk	99,0	60,9	33,1
1000-1999	0,7	26,8	14,8
2000-4999	0,2	10,2	28,1
5000+	0,1	2,1	24,0

Dziękuję za uwagę

